

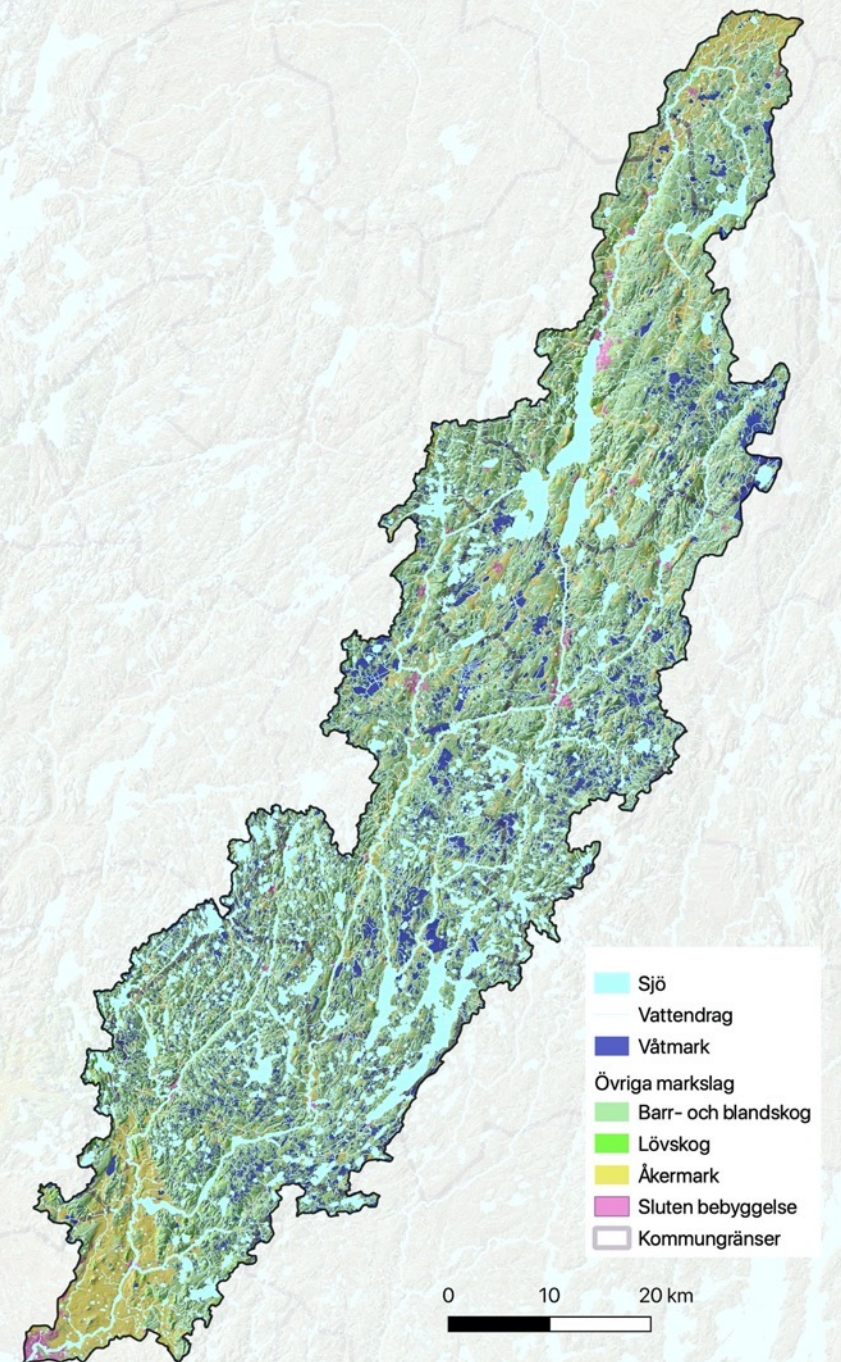
Ätrons vattenråd

- Avrinningsområdesbaserad
samverkan

Hemsida: <https://atransvattenrad.se>

Vatten förenar
allt levande

Våtmarker,
vattendrag,
sjöar,
grundvatten

EU:s vattendirektiv

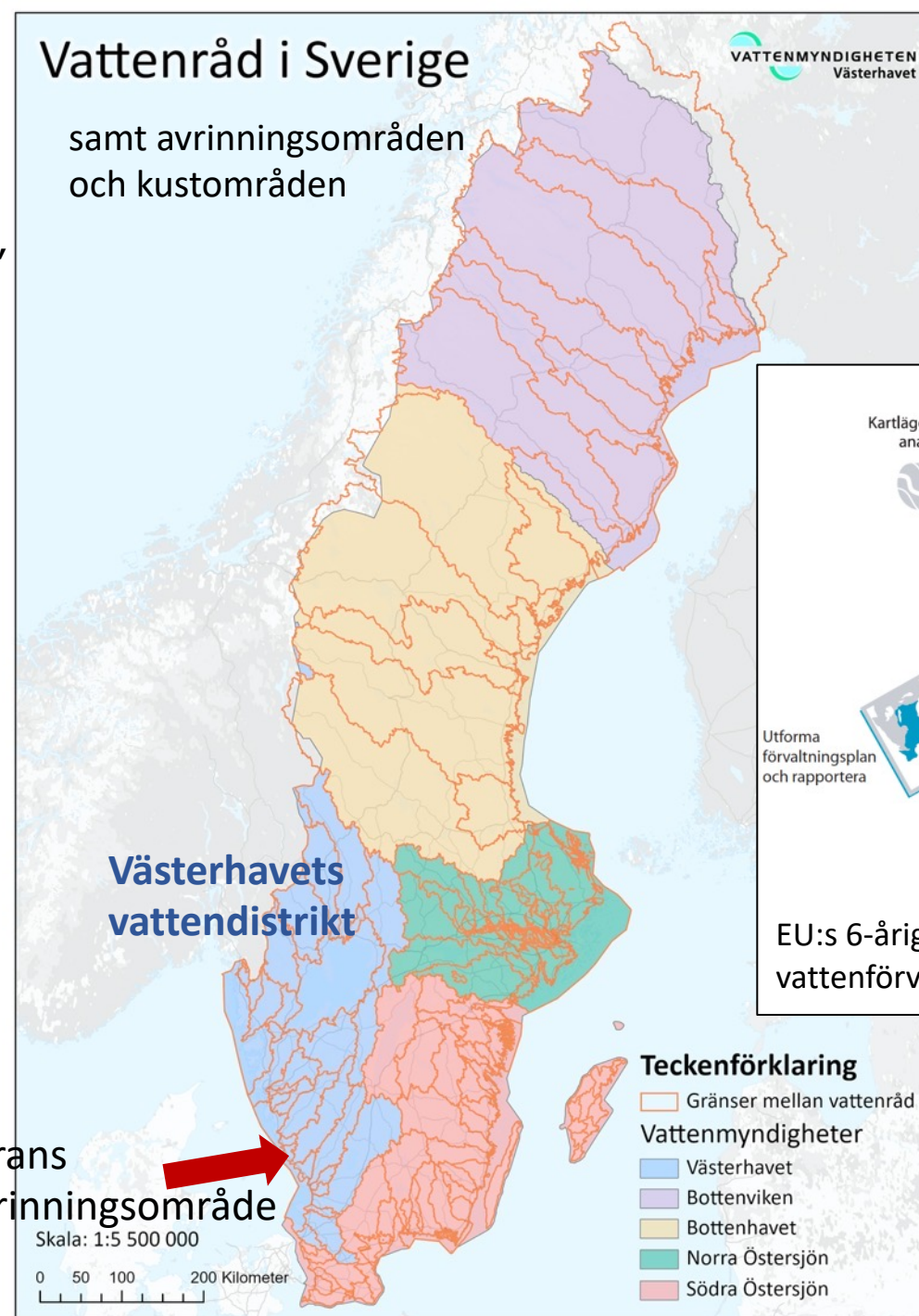
”Vatten är ingen vara vilken som helst utan ett arv som måste skyddas, försvaras och behandlas som ett sådant.”

Vattendistrikt i Europa

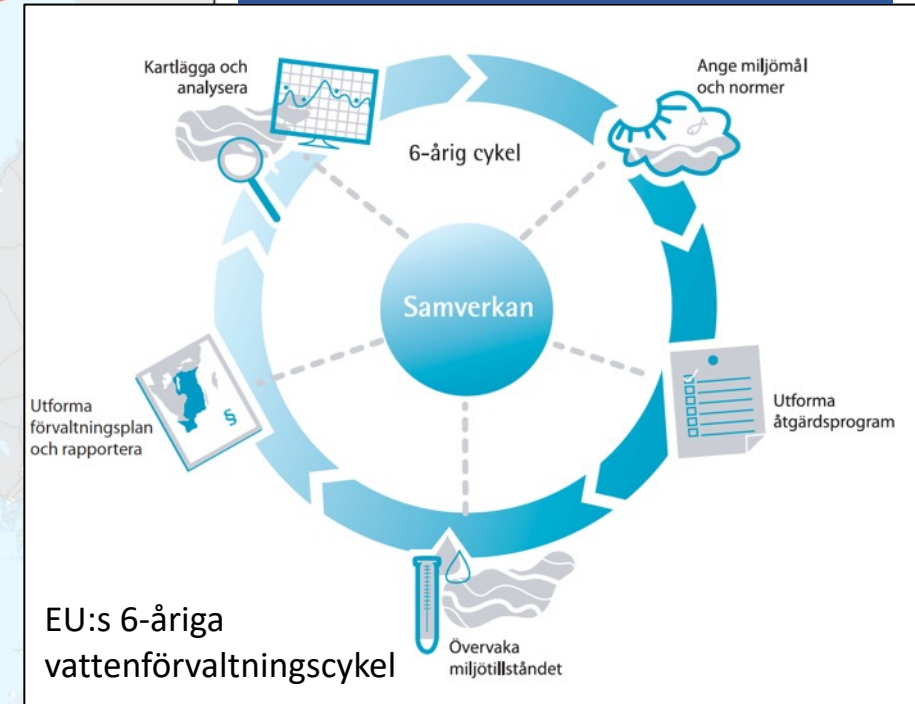
Vattenråd i Sverige

samt avrinningsområden och kustområden

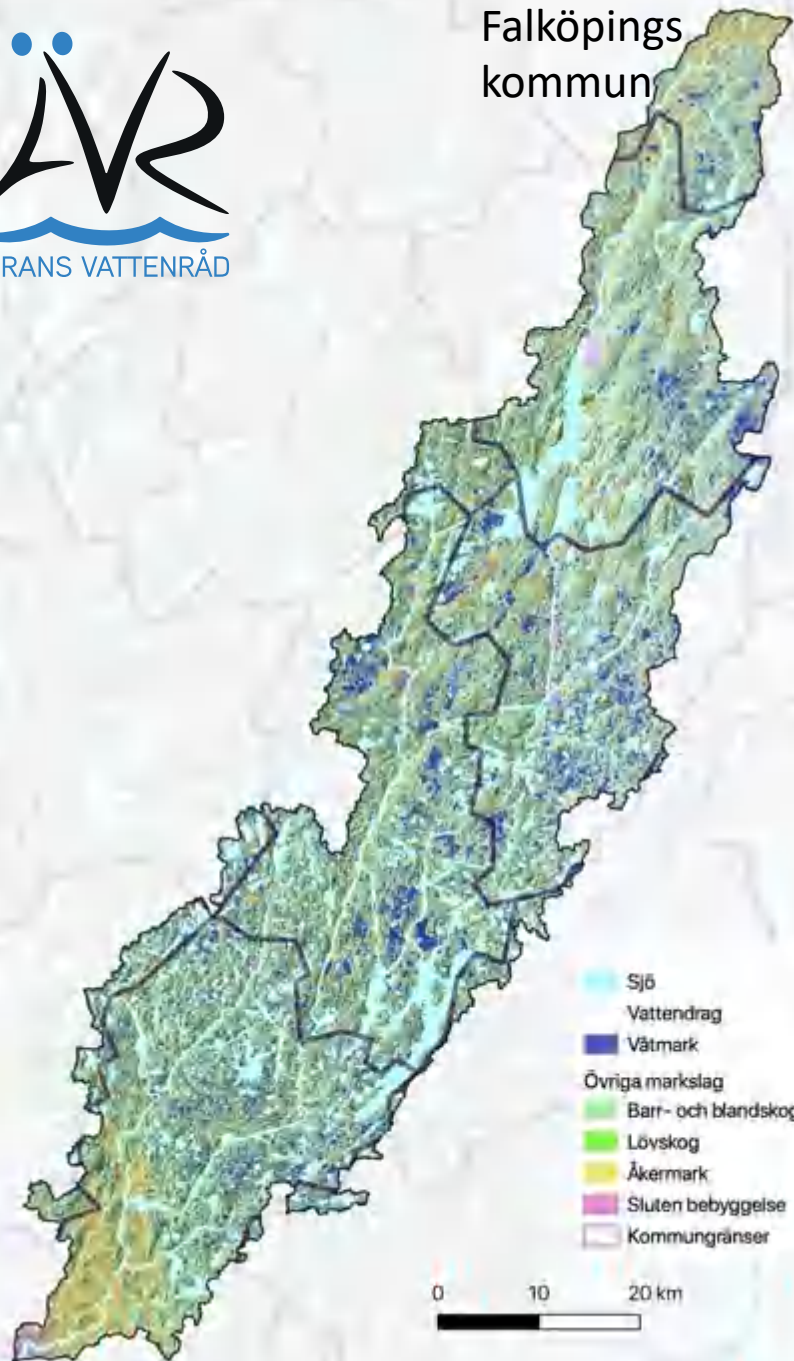

Ledord

- Lokalt deltagande
- Samverkan
- Helhetssyn

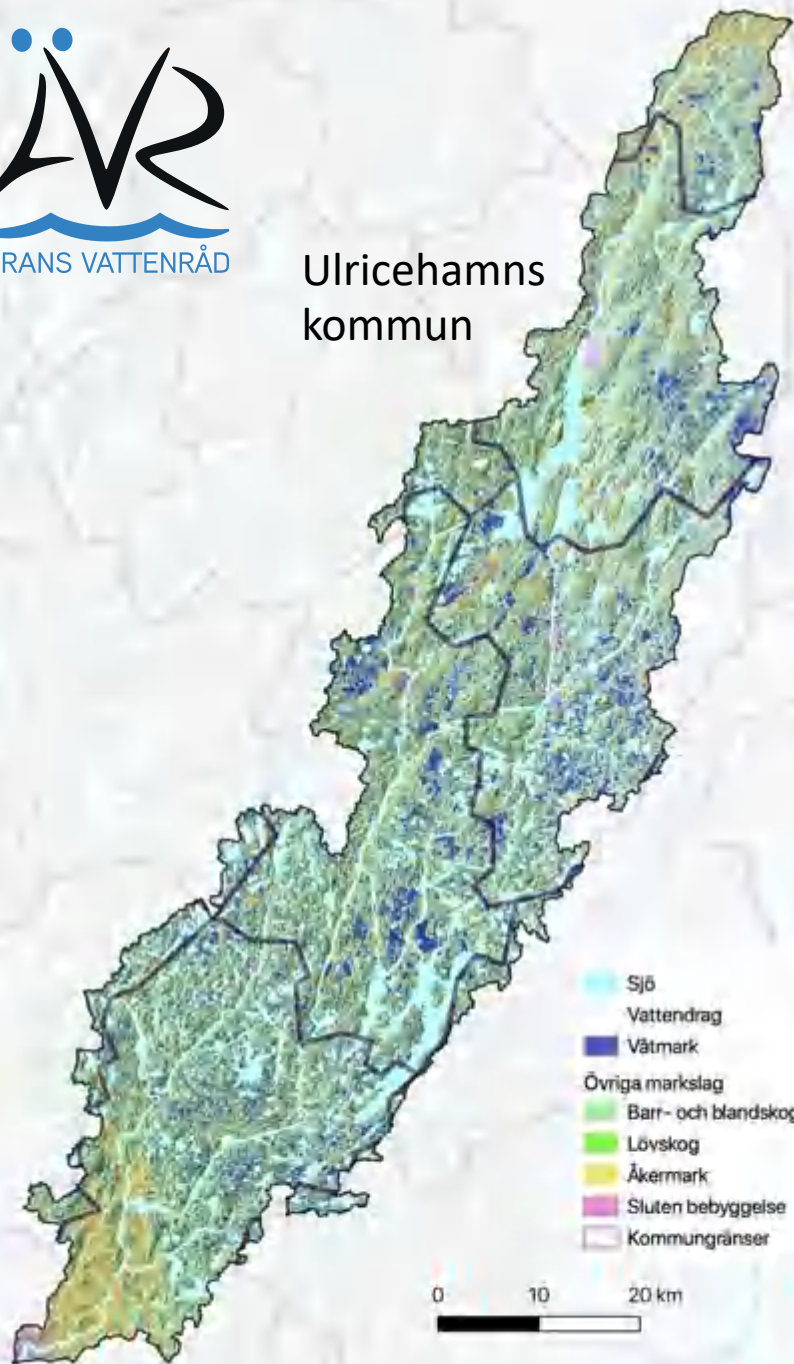

- Krav att uppnå god status i alla vattenförekomster.
- Statusen får inte försämrans.
- Nytt åtgärdsprogram.

Vad är Ätråns vattenråd?

- En **ekonomisk förening för samverkan** kring Ätråns vattensystem.
- Bildades 2007. (Tidigare vattenvårdsförbund från 1973.)
- **33 medlemmar** (kommuner (7), företag, föreningar, intresseorganisationer....)
- Serviceavgift (71000 kr/år)
- Söker pengar för projekt. (2023 för närmare 2 miljoner kr)
- Har **åtgärdssamordnare** 2020-2024

Vad gör Ätrans vattenråd?

- Årlig **vattenprovtagning** i hela systemet (Samordnad recipientkontroll, SRK, serviceavgift 79 000 kr/år).
 - Lagstadgad **egen vattenprovtagning**
 - För att **effektivisera** utförs samordnad recipientkontroll i avrinningsområdet.
- **Kartläggning** av miljöer i och vid vattendragen och våtmarker.
- **Åtgärder och projekt för bättre vattenmiljö**: Ett 40-tal projekt har genomförts eller pågår sedan 2016.
- **Möten och temadagar** om dagvatten, vattenbrist, vattenkraft, Blå hälsa mm.
- **Samverkan** och **samarbete** med markägare, lokala grupper, skolor, intresseorganisationer, föreningar, företag och kommuner i vattenrådet.

Organisation

- **Styrelse** med representanter från kommuner (politiker), intresseorganisationer, företag, ideella föreningar
- **Årsmöte** med ombud för medlemsorganisationerna
 - Beslut om budget, verksamhetsplan, val av styrelse mm.
- **Kontakter med tjänstepersoner** på kommuner, VA-bolag
- **Samordnare/sekreterare**
 - Samordning, projektledning, processledning
 - Vissa vattenråd har även åtgärdssamordnare

Åtgärdssamordnare

2020-2024

- **Lyssna på idéer** från vattenråd, lokala föreningar och markägare.
- Ta fram **förslag till åtgärder**.
- **Kontakta** markägare, företag, föreningar, kommuner och myndigheter för att undersöka intresse.
- **Vattendragsvandringar** och möten i fält för att väcka intresse.
- Hjälpa till med **ansökningar, anmälningar** och **tillstånd**.
- Skapa **vinn-vinn** situationer och en helhetsyn för tex biologisk mångfald, ekosystemtjänster, rekreation, pedagogik och hållbar markanvändning.
- Uppmuntra till att bilda **lokala vattengrupper**.

Möten och samarbete

- Utgår från det lokala
- Utformar mål och arbete tillsammans
- Lär av varandra
- Nya kontakter och idéer
- Samarbete

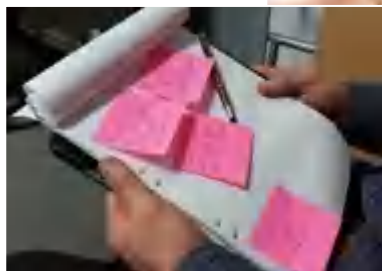
Temadag om dagvatten

Vattendragsvandring med diktningföretag vid Vartofta

Arbetsgrupper för lokala vattenprojekt

Temadag om vatten och hälsa

Vattenpedagogik

- för barn och vuxna

- Samarbete med skolor
- Vatten som pedagogisk utgångspunkt
- Att utforska platsen i ett sammanhang

<https://atransvattenrad.se/skolor/>

Årlig vattenprovtagning (Samordnad recipientkontroll)

<https://atransvattenrad.se/arsrapporter/>

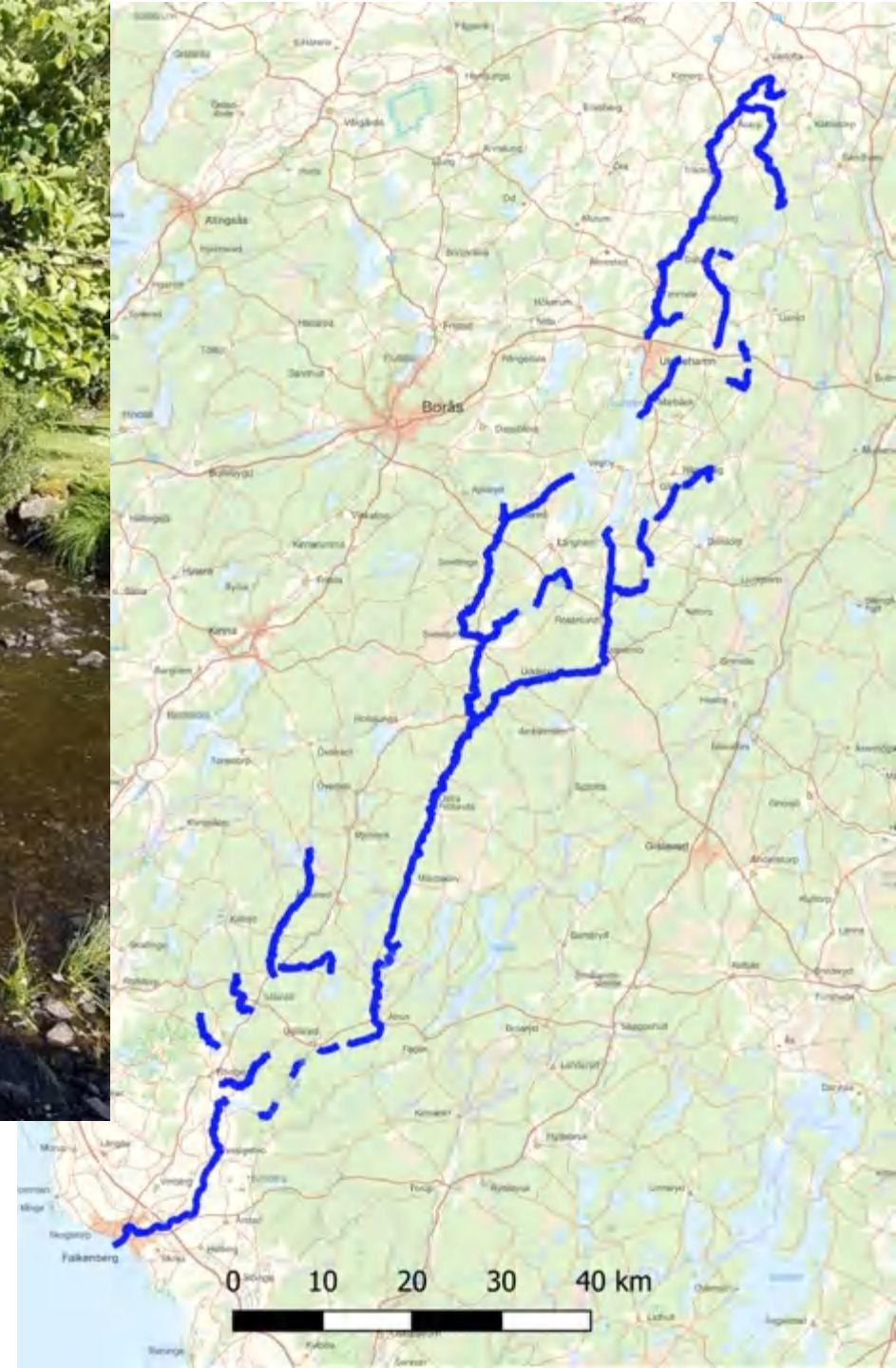
- Näring (kväve och fosfor)
- pH
- Grumlighet och färg
- Växtplankton och syre i sjöar
- Metaller t ex Hg, Cr, As, Pb, Cd
- Bioindikatorer: kiselalger, bottenfauna, växtplankton
- Elfiske

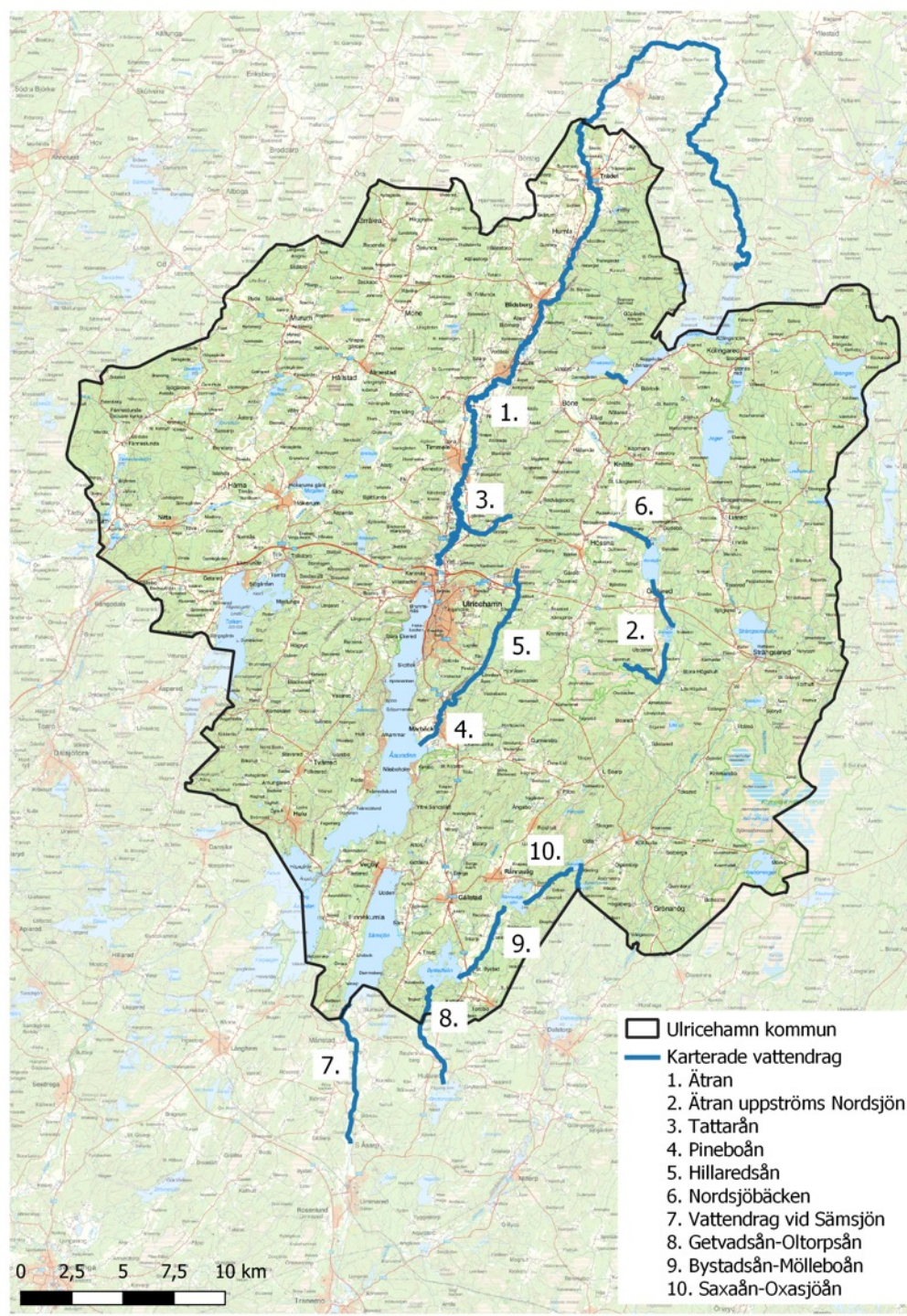
Foto: Ingela Danielsson

Kartläggning -Biotopkartering

- Ätran och många biflöden har inventerats under 2020-22
- Viktigt kunskapsunderlag
- Åtgärdsförslag för miljöförbättringar

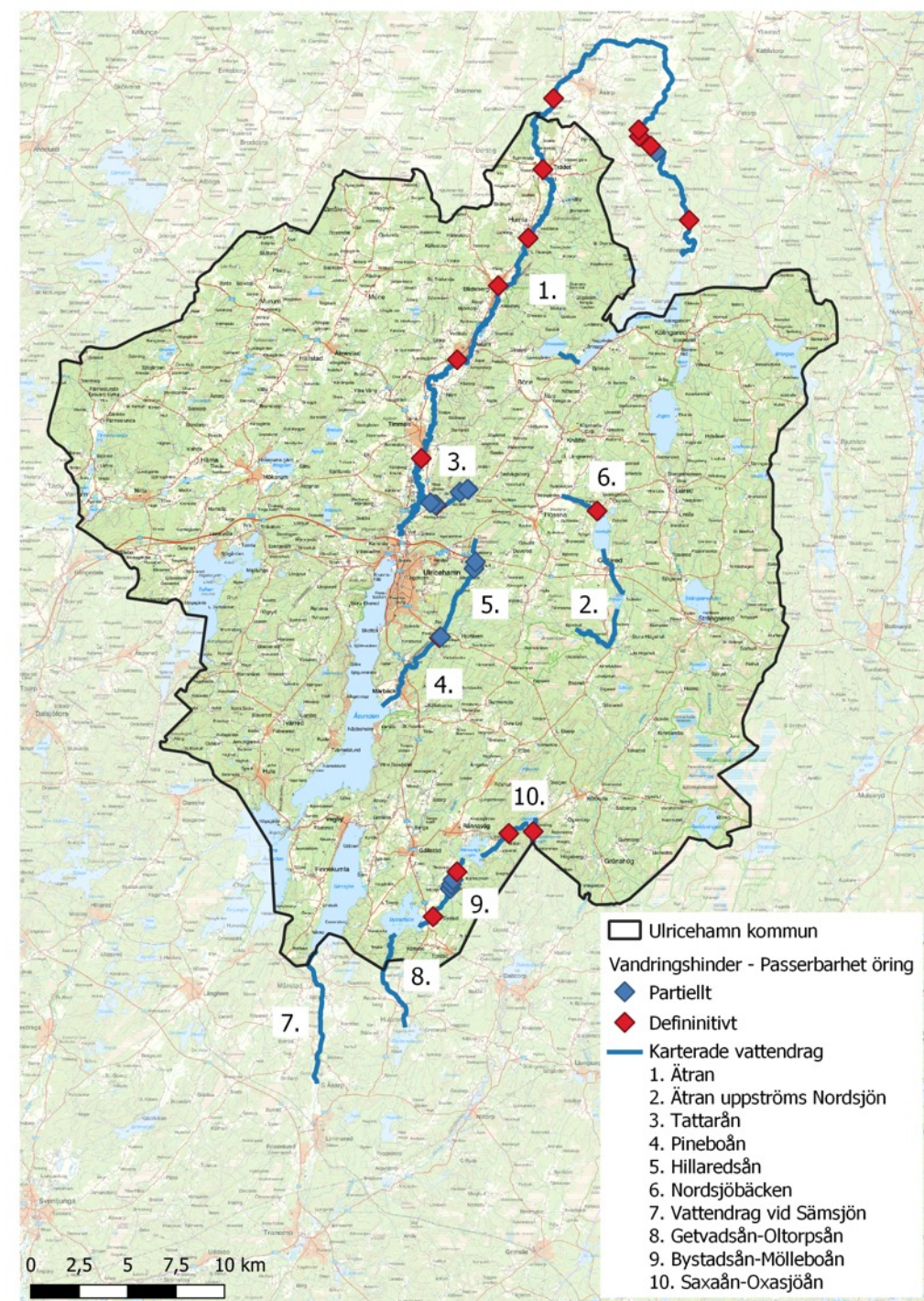
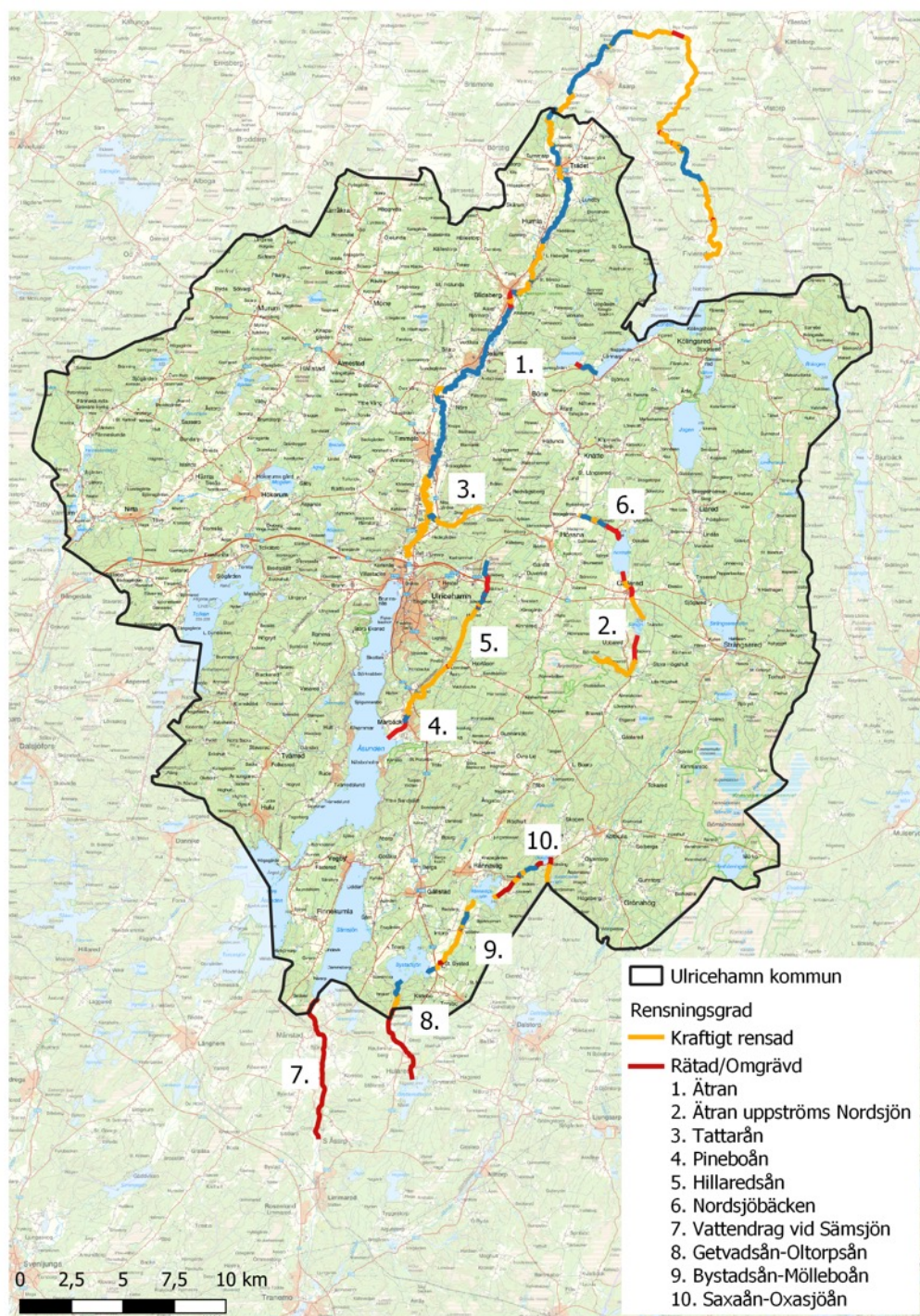

Karterade vattendrag

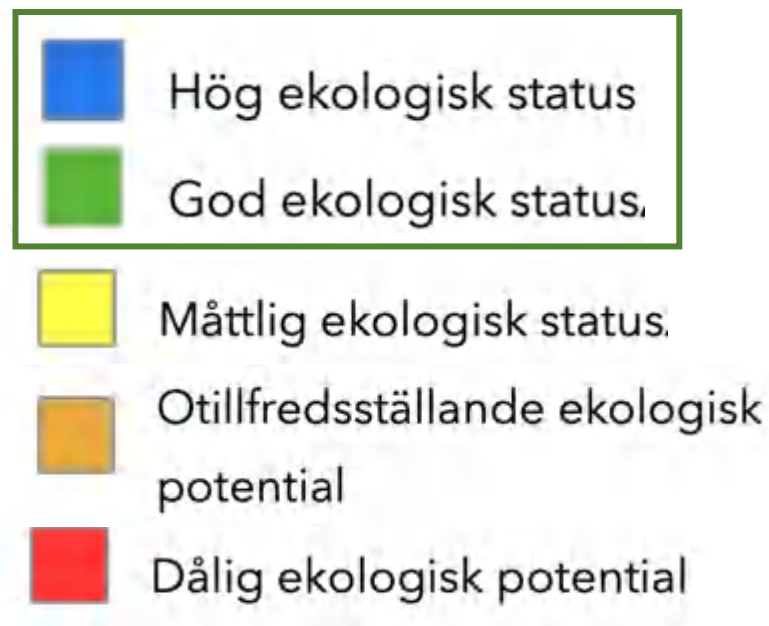
Påverkan

Rensning
och
vandringshinder

Statusklassning enligt vattenmyndigheten

(exempel på vattendrag i Viskans avrinningsområde i Borås)

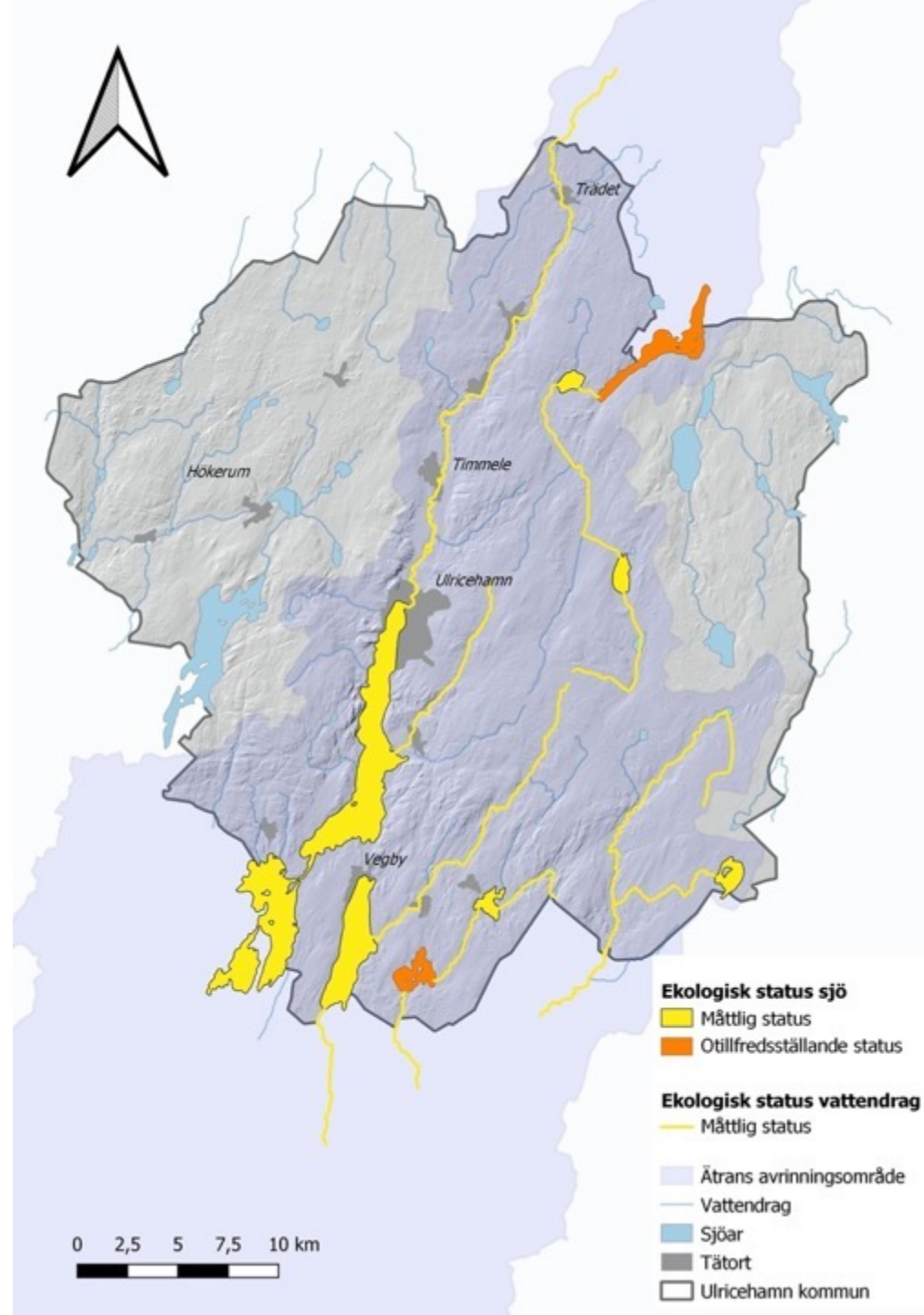

Sjö		Ekologisk status					Kemisk status	
ID	Namn	Sammanvägd Ekologisk status	Biologiska kvalitetsfaktorer	Fysikaliska-Kemiska kvalitetsfaktorer		Hydro-morfologi		Prioriterade ämnen
			(Fisk, Bottenfauna, Kiselalger)	Näringsämnen	Försurning	Konnektivitet	Morfologi	
WA19996118	Bystadsjön	Orange	Orange	Orange	Grey	Red	Green	Red
WA85214221	Lönern	Orange	Orange	Yellow	Grey	Red	Green	Red
WA15063706	Nordsjön	Yellow	Yellow	Grey	Grey	Red	Green	Red
WA81096501	Rånnavägssjön	Yellow	Yellow	Yellow	Grey	Red	Blue	Red
WA24950899	Sämsjön	Yellow	Yellow	Green	Grey	Red	Green	Red
WA41371550	Trehörningen	Yellow	Yellow	Blue	Green	Orange	Green	Red
WA62071091	Vinsarpassjö	Yellow	Yellow	Yellow	Grey	Red	Blue	Red
WA17752536	Åsunden	Yellow	Yellow	Green	Grey	Orange	Green	Red

Vattendrag		Sammanvägd Ekologisk status	Ekologisk status					Kemisk status
ID	Namn		Biologiska kvalitetsfaktorer	Fysikaliska-Kemiska kvalitetsfaktorer		Hydro-morfologi		Prioriterade ämnen
		(Fisk, Bottenfauna, Kiselalger)	Näringsämnen	Försurning	Konnektivitet	Morfologi		
WA41061394	Getevadsån/Olt orpsån: Bystadsjön - Grytteredssjön							
WA65263344	GunnTORPaån			2				
WA15998871	Jälmån: Kimmarebo till Grönahög							
WA60366597	Jälmån: uppströms Dalstorpasjön - Grönahög							
WA92419474	Mölleboån/By stadån: Rånnavågssjön - Bystadsjön							
WA49748982	Pineboån							
WA46075759	Saxarså			3				
WA54670854	Sämån: Sämsjön - S Åsarp							
WA25318531	Sämån: uppströms Sämsjön							

Vattendrag		Sammanvägd Ekologisk status	Ekologisk status					Kemisk status
ID	Namn		Biologiska kvalitetsfaktorer	Fysikaliska-Kemiska kvalitetsfaktorer		Hydro-morfologi		Prioriterade ämnen
		(Fisk, Bottenfauna, Kiselalger)	Näringsämnen	Försurning	Konnektivitet	Morfologi		
WA20766232	Ätran: Nordsjön - Vinsarpasjön							
WA60144313	Ätran: uppströms Nordsjön							
WA23742371	Ätran: Vinsarpasjön - Lönern							
WA18231292	Ätran: Åsarp - Åsunden							

Ekologisk status för ytvatten enligt Vattenmyndigheten

Status för grundvatten enligt Vattenmyndigheten

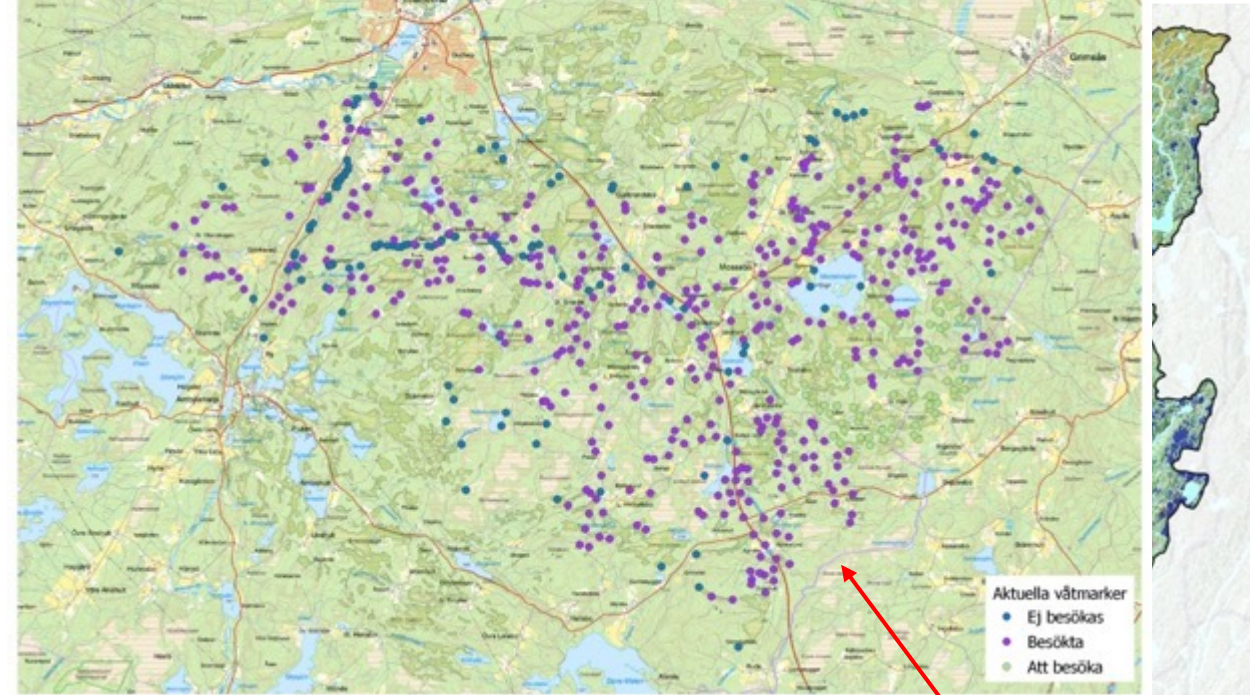

Kartläggning

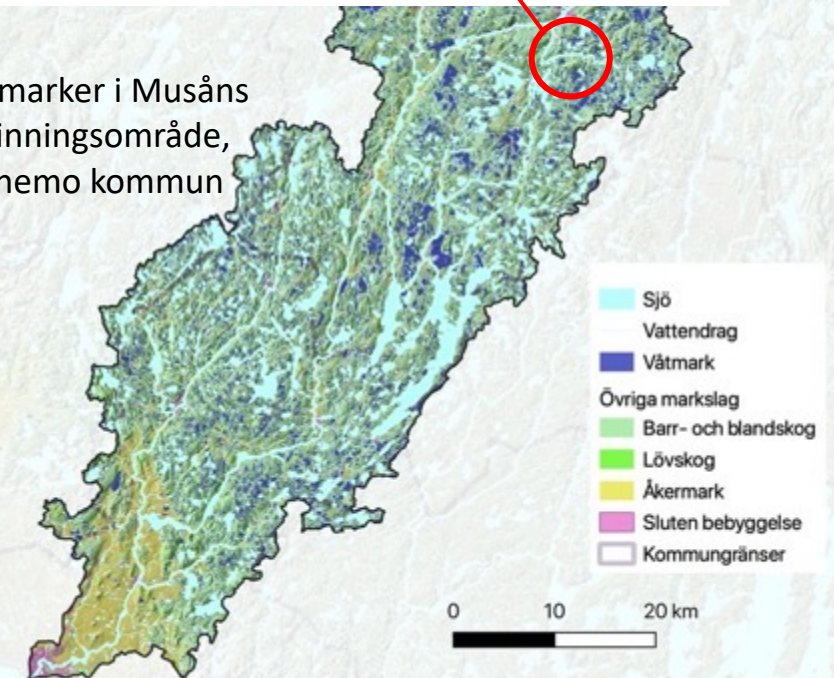
-Våtmarker 2022-23

Att hålla vatten i landskapet

- 1500 våtmarker i skogsmark i fem kommuner
- Viktiga för vattentillgång, klimatanpassning, ekosystem, lagring av koldioxid mm.
- Många kan återvätas genom att gamla diken pluggas utan att påverka skogsbruket

Våtmarker i Musåns
avrinningsområde,
Tranemo kommun

Exempel på åtgärder som görs

- Skapa vandringsvägar för fisk
- Biotopåtgärder i vattendrag
- Våtmarksanläggning
- Skyddszoner och svämplan

Det nya åtgärdsprogrammet 2021-2027

Kommunerna, åtgärd 1: Vattenplanering

Kommunerna ska genomföra en *förvaltningsövergripande vattenplanering med en helhetssyn utifrån ett avrinningsområdesperspektiv.....*

.....ska dessutom innehålla

- a) en *plan för vattenanvändning i ett förändrat klimat* med utgångspunkt i den regionala vattenförsörjningsplanen.

- b) en *plan för samverkan med berörda kommuner* inom kommunens avrinningsområden.

MUSA

– Metodutveckling för avrinningsområdesbaserad samverkan 2021-2024

Syften

Modell för samverkan? Hur ska vi arbeta?

- Vad är **behoven**?
- Hur använder vi begränsade resurser bättre och **får mer gjort**?
- Hur få bättre **helhetssyn, långsiktighet** och **hållbarhet**?

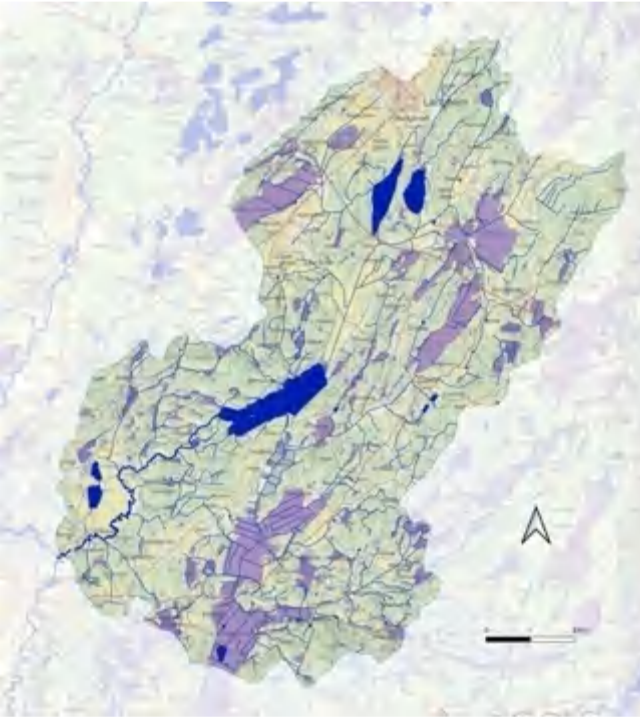
En hjälp att genomföra vattenförvaltningen efter kommunens behov och förutsättningar

- **Erfarenhets-** och **kunskapsutbyte**: kommuner, vattenråd, länsstyrelser
- **Samverkan** och **stöd**: länsstyrelse och vattenråd
- Samverkan mellan **parallella frågor** med koppling till vatten

Start

Vattendag vid Simmesjön 13 maj

Vad behöver vi förbättra i arbetet?

Tvärgrupp - Processen

Deltagare:

- Ulricehamn, Tranemo, Svenljunga, Falkenbergs kommun
- Länsstyrelserna i Västra Götaland och Halland
- Vattenmyndigheten Västerhavet
- Ätrans vattenråd

1. Startfrågor

- Vad är behoven?
- Vad vill ni åstadkomma?

2. Planera

- Vad vill ni börja med?
- Hur genomföra?

3. Genomförande

- Uppmärksamma det som görs.
- Nya aktiviteter.

4. Utvärdera

- Hur fungerar det?
- Förändringar som behövs?

Boka fredag den 29/9 kl.10-14

Vattendag vid Musån

i Tranemo kommun

med tema

Vattnet och skogen

Hur vill vi att vatten- och skogslandskapet ska se ut? Hur hänger det ihop med resten av vattensystemet? Vad finns i skogens vattendrag och våtmarker? Vad behöver miljöerna och vad kan vi göra? Hur kan vi samarbeta mer?

Under dagen kommer vi att bli se på:

- Återvätning av våtmarker
- Biotopvård i vattendrag
- Kalkning
- Vattenrådets resultat från inventeringar av våtmarker och vattendrag
- Småkryp som lever i vattenmiljöerna
- Vad vattenmiljöerna och våtmarkerna kan bidra till i landskapet.

Dessutom får vi tid att prata om vad det är vi vill, hur vi kan samarbeta mer, vilka roller vi har och hur vi praktiskt kan gå från visioner till handling! Och så blir det trevlig fika och lunch tillsammans i skogen.

Vi återkommer med mer information om plats och program.

Inbjudan riktar sig brett till markägare, fiskevårdsområdesföreningar, politiker och tjänstepersoner på kommuner och länsstyrelser inom Åtrons avrinningsområde samt alla som är intresserade av vatten och skog!

**Åtrons vattenråd
i samverkan med Tranemo kommun
och länsstyrelsen Västra Götaland**

Som en del av MUSA (Metodutveckling för avrinningsområdesbaserad samverkan).

Kontakt: Thomas Tranefors, Tranemo kommun thomas.tranefors@tranemo.se
Johan Andersson, Åtrons vattenråd johan@watercircle.info 070-650 39 53

Vad är mer på gång?

- **Kommunala vattengrupper** (tjänstepersoner inom olika förvaltningar som berörs av vattenfrågor)
- **Vattenrådet besöker kommuner** (politiken och tjänstemannagrupper) Hur kan vi samverka?
- **Nätverk** för kommunbiologer och miljöstrateger kring projekt och samverkan i avrinningsområdet
- **Kommunrapporter** om inventeringsresultat och ekologisk status från vattenrådet

Ta hjälp av ett vattenråd!

En resurs att räkna med i fler frågor än du tror!

Sex goda skäl att samarbeta med vattenråd:

- Värdefulla **sakkunskaper** och **lokalkännedom** tas till vara.
- Fler **miljöförbättrande åtgärder** kan genomföras där kommunens resurser kanske inte räcker till.
- **Bättre och mer hållbara planer** kan tas fram med mindre risk för överklaganden.
- **Minskad polarisering** mellan intressegrupper.
- Det **lokala engagemanget** för miljö och hållbar utveckling ökar.
- Möjlighet att genomföra projekt i **bred samverkan** och med en **helhetsbild** över avrinningsområdet.

Resultat från Water Co-Governance:

<https://atransvattenrad.se/water-co-governance/>

Hur kan vi hjälpas åt?

- Vad är viktigt för er?
- Hur vill ni arbeta och samverka?
- Vad vill ni samverka om?

TACK!

Ordf. Wanja Wallemyr

070 9917450

wanjawallemyr@gmail.com

Johan Andersson

070 6503953

johan@watercircle.info

Peter Nolbrant

076 81146073

peter.nolbrant@icloud.com

Det finns
många frågor
där vatten berörs:

- biologisk mångfald
- dricksvatten • skogsbruk
- utbildning och skola • säkerhet
- rekreation • samhällsplanering
- kultur • kulturhistoria • energi
- livsmedelsproduktion
- näringslivsutveckling